

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Postulaty ludności polskiej Księstwa Cieszyńskiego w Czechosłowacji w sprawach szkolnictwa publicznego

Liczba stron oryginału

4

Liczba plików skanów

5

Liczba plików publikacji

5

Sygnatura/numer zespołu

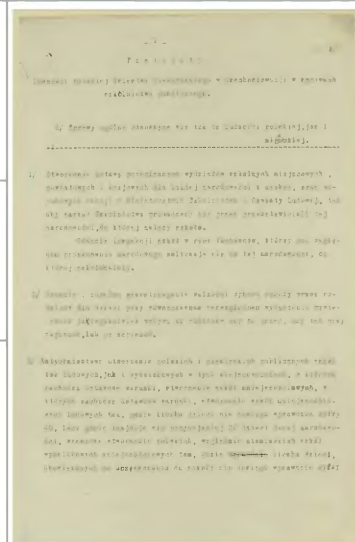
TR 025.032

Data wydania oryginału

1922

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

Digitalizacja

P o s t u l a t y

Ludności polskiej Księstwa Cieszyńskiego w Czechosłowacji w sprawach
szkolnictwa publicznego.

A/ Sprawy ogólne odnoszące się tak do ludności polskiej, jak i
niemieckiej.

- 1/ Stworzenie ustawą przepisanych wydziałów szkolnych miejscowych ,
powiatowych i krajowych dla każdej narodowości z osobna, oraz na-
rodowych sekcji w Ministerstwie Szkolnictwa i Oświaty Ludowej, tak
aby zarząd Szkolnictwa prowadzony był przez przedstawicieli tej
narodowości, do której należy szkoła.

Oddanie inspekcji szkół w ręce fachowców, którzy pod wzglę-
dem przekonania narodowego zaliczają się do tej narodowości, do
której szkoła należy.

- 2/ Uznanie i zupełne przestrzeganie wolności wyboru szkoły przez ro-
dziców dla dzieci przy równoczesnem bezwzględnem wyłączeniu wywie-
rania jakiegokolwiek wpływu na rodziców czy to przed, czy też przy
zapisach, lub po zapisach.
- 3/ Natychmiastowe utworzenie polskich i niemieckich publicznych szkół
tak ludowych, jak i wydziałowych w tych miejscowościach, w których
zachodzą ustawowe warunki, stworzenie szkół mniejszościowych, w
których zachodzą ustawowe warunki, stworzenie szkół mniejszościo-
wych ludowych tam, gdzie liczba dzieci nie dosięga wprawdzie cyfry
40, lecz gdzie znajduje się przynajmniej 20 dzieci danej narodowo-
ści, wreszcie stworzenie polskich, względnie niemieckich szkół
wydziałowych mniejszościowych tam, gdzie ~~wprawdzie~~ liczba dzieci,
obowiązanych do uszesczczania do szkoły nie dosięga wprawdzie cyfry

ustawą przepisanej 400, lecz gdzie przynajmniej jest 200 dzieci.

- 4/ O ile w danej miejscowości niema szkoły polskiej, względnie szkoły niemieckiej, zarządzenie przyjęcia dzieci polskich, względnie niemieckich do szkoły najbliższej gminy, w której znajduje się szkoła z językiem wykładowym polskim dla dzieci polskich, niemieckim zaś dla dzieci niemieckich i to tak w szkołach ludowych jak i wydziałowych.
- 5/ Zmniejszona frekwencja w szkołach polskich i niemieckich, spowodowana przez ubytek urodzin w czasie wojennym, nie może być przyczynić do zredukowania odnośnych szkół.

B/ Sprawy ogólne polskie.

- 1/ Utworzenie w czechosłowackiej części księstwa Cieszyńskiego seminarjum nauczycielskiego z językiem wykładowym polskim, z któregoby jedynie rekrutowano nauczycieli do polskich szkół.
- 2/ Aż do tego czasu, nim z tego seminarjum nauczycielskiego wyjdą nauczyciele, uzupełnianie braków nauczycielami Polakami, którzy skończyli seminarjum nauczycielskie w polskiej części Księstwa Cieszyńskiego.
- 3/ Ze względu na to, że w czechosłowackiej części Księstwa Cieszyńskiego niema polskich szkół średnich i szkół fachowych z językiem wykładowym polskim, pozwolenie dzieciom polskim na uczęszczanie bez jakichkolwiek przeszkód do szkół średnich i fachowych i fachowych w polskiej części Księstwa Śląska Cieszyńskiego, uznanie, względnie nieograniczone nostryfikowanie uzyskanych tam świadectw. Stworzenie potrzebnych państwowych kursów uzupełniających zapewnienie stałego ~~stałego~~ wolnego przekroczenia granicy dla uczęszczających do wyżej wzmiankowanych szkół na Polskim obszarze, wreszcie zapewnienie im takich samych ulg w podróży kolejami, jak uczęszczającym do szkół w Czechosłowacji.

- 4/ Wygotowanie dekretów stabilizacyjnych dla wszystkich nauczycieli polskich, przyjętych do służby czechosłowackiej.
- 5/ Przyjęcie zasady, że w tych wypadkach, gdzie przy założeniu szkoły ludowej, lub wydziałowej, względnie tworzeniu klas równoległych przyznaniu lokali szkolnych i t. d. rozstrzyga przynależność państwowa czechosłowacka dzieci, uważa się za obywateli czechosłowackich wszystkich tych, którzy na podstawie, postanowienia ambasadorów z 28 lipca 1920 uzyskali prawo obywatelstwa czechosłowackiego ipso jure, oraz tych, którym to obywatelstwo przysługuje ze względu na wniesioną opcję tak długo, dopóki ich podanie opcyjne ostatecznie nie zostało ~~odrzucone~~ ^{zaprzeczane}.
- 6/ Postanowienie, że w tych wypadkach, gdzie zabrano szkole polskiej lokale, czy to na pomieszczenie szkoły innej, czy też na inne cele, z uszczerbkiem dla nauki w szkole polskiej, należy te lokale natychmiast szkole polskiej zwrócić.

Sprawy polskie w poszczególnych gminach.

- 1/ Natychmiastowe utworzenie szkół ludowych w polskich gminach .
w Dąbrowie, Niemieckiej Lutyni, Polskiej Lutyni, Dziećmorowicach, Wierzniewicach, Zabłociu, Porębie, Rychwałdzie, Michałkowicach, i Pietwałdzie,
gdzie szkoły polskie podczas rządów czechosłowackich zostały bezpodstawnie na wniosek nieprzychylnych Gminnych Komisji Zawiadawczych zamknięte.
- 2/ Utworzenie polskich szkół wydziałowych publicznych;
w Łazach, Frustacie, Bystrzycy, Jabłonkowie, Stonawie, i Błędowicach Dolnych,
gdzie jest przepisana ilość dzieci polskich, obowiązanych do uczęszczania do szkół ludowych.
- 3/ Zrewidowanie obecnie przeprowadzonych wpisów do szkół ludowych

i wydziałowych;

w Dąbrowej, Łazach, Starem Mieście przy Frysztacie, Polskiej Lutyni, Niemieckiej Lutyni, Wierzniowicach, Jabłonkowie, Trzyńcu ~~za~~ we wszystkich tych gminach, gdzie bądźto wcale nie zapisywano do szkół polskich, bądź też wywierano wpływ na wolność rodziców przy wyborze szkoły,. Rewizję tę przeprowadzić ma urzędnik państwowych władz centralnych w obecności zastępców ludności polskiej.

4/ Oddanie polskiej szkole ludowej w Łazach od odebranego jej w sierpniu 1922 budynku szkolnego.

5/ Przyjęcie naucz. Bergera, Marosza, i Ks, Kwiczali na etat publiczny.